

Гришина В. В.
аспірант кафедри державного управління,
публічного адміністрування та регіональної економіки,
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
(Україна)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЙОГО МІСЦЕ В СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ НАУЦІ

В епоху глобалізації, тенденція посилення безмежного панування комунікацій в сучасному світі, її широке застосування в економічній науці стрімко зростає. Процеси передачі, переробки і використання зростаючих обсягів інформації привели до розвитку комунікаційного середовища. У цьому новому інфокомунікаційному просторі можливе формування необхідної організаційно-комунікаційної інфраструктури, яка б сприяла розвитку економічної науці. Сутнісним моментом сучасного періоду розвитку все більшої значущості набуває людський фактор. Якщо в індустріальну епоху основна увага приділялася більш удосконаленню та впровадженню технічної складової на підприємствах, то сьогодні, з переходом на нову парадигму управління, наявність людського, інтелектуального та соціального капіталу набуває стрімких обертів. Враховуючи довгострокові інтереси розвитку підприємства, володіння певними компетенціями працівників управлінського складу, висуває управлінську діяльність персоналу на підприємстві до числа пріоритетних напрямів діяльності підприємства.

Різні аспекти управлінської діяльності, питаннями організаційного та комунікаційного забезпечення ґрунтовно проаналізовано в дослідженнях таких вітчизняних та закордонних науковців, як М. Армстронга, Г. Афанасьєва, В. Бебик, А. Босак, Н. Гавкалової, В. Гриньової, А. Зверинцев, А. Кібанова, Г. Кіслякова, В. Краковська, О. Кузьміна, Г. Островерхова, Н. Подольчак, О. Попова, В. Русаков, С. Самігіна, О. Симагіна, Т. Сапожнікова, Л. Сасіна, Л. Столяренко, Ф. Тейлор, В. Томах, С. Цимбалюк, Н. Шпак, К. Яковенко, І. Ярулін, О. Ястремська та інші.

Незважаючи на вагомий внесок дослідження вищезгаданих авторів, є необхідність виділення ключових аспектів питання організаційно-комунікаційного забезпечення управлінської діяльності.

Метою дослідження є обґрунтування поняття організаційно-комунікаційного забезпечення управлінської діяльності, виділення її складових та визначення місця в сучасній економічній науці.

В різних сферах людського життя термін «управління» досить широко вживається. В економічній літературі термін «управління» розглядається з різних позицій. Відповідно до першої позиції управління визначається як

сукупність функцій. Згідно другої позиції, управління розглядається як «вплив» або процес цілеспрямованих впливів однієї системи на іншу, однієї людини на іншу або на групу людей, де активність визнається тільки за керуючим, а керований в даному випадку сприймається як пасивний виконавець. Н. Подольчак та В. Карковська трактують поняття управління, як систематичний та цілеспрямований вплив на певний об'єкт для забезпечення життєдіяльності та досягнення кінцевої мети (результату). Необхідність врахування інформації про об'єкт управління та зовнішнє середовище є важливим аспектом, оскільки процес управління наповнений інформацією, яка діє на усіх етапах управлінського циклу [1].

Згідно третьої позиції управління слід розглядати, як особливий вид діяльності. Ще одна позиція, стосовно трактування «управління». П. Шеметов визначає управління, як поєднання мистецтва і науки, яке необхідно для організації діяльності людей таким чином, щоб забезпечувалося найкраще використання всіх наявних ресурсів для досягнення намічених цілей. Це мистецтво змусити події здійснитися [2].

Спираючись на результати аналізу категорії «управлінська діяльність», було запропоновано власне бачення визначення поняття, а саме управлінська діяльність персоналу – організований та цілеспрямований вплив суб'єкта керівної ланки на персонал, через реалізацію управлінських функцій та комунікаційне забезпечення, результатом якої є прийняття рішення, що забезпечує ефективне функціонування підприємства.

Сьогодні, трактування поняття «організаційне забезпечення» не є усталеним в сучасній економічній науці. Бурхливий розвиток інфокомунікаційних технологій, як основи сучасних комунікацій, створюють реальну можливість для різкого прискорення економічного, наукового розвитку. Тому, все частіше, організаційне забезпечення використовують з комунікаційним.

Г. Островерхова узагальнивши ряд визначень, запропонувала такі підходи: структурний як відображення структури управління разом із сукупністю функцій, задач, повноважень та обов'язків окремих підрозділів та персоналу, а також регламентів роботи підприємства як системи; нормативний підхід зосереджений на регламентах взаємодії, які формують правовий та моральний кодекси; процесний – сукупність заходів для реалізації управлінських рішень у специфічних умовах [3]. А. Демченко розширила дану класифікацію підходів, додавши системний, сутність якого полягає у створенні структури системи та зв'язків, які обумовлюють характер даної системи [4]. Ці підходи є переважно узагальненням сукупності тверджень авторів, що відображає неповність їх обґрунтування.

Аналіз досліджуваних робіт вчених, що стосується теоретичних аспектів організаційно-комунікаційного забезпечення управлінської діяльності дозволив виділити її основні складові (Таб.1).

Таблиця 1.

Організаційно-комунікаційне забезпечення управлінської діяльності

Організаційне забезпечення			Комунікаційне забезпечення		
Кадрове забезпечення	Документаційне забезпечення	Фінансове забезпечення	Інформаційне забезпечення	Комунікаційне забезпечення	Техніко – технологічне забезпечення
розробка організаційної структури управління, підготовка персоналу, підвищення кваліфікації щодо інформаційних технологій	вимоги до оформлення управлінських документів, специфіку підготовки організаційно - розпорядчої, довідково-інформаційної та кадрово-договірної документації	залучення коштів та її використання на підтримку складових організаційно-комунікаційного забезпечення	інформаційні потоки; створення довідкової, патентної, аналітичної, технічної, рекламної інформації	сукупність єдиної класифікації комунікацій в управлінській діяльності	забезпечення автоматизації робочих місць щодо обміну інформацією

Комунікаційне забезпечення – система інформаційного простору, де формуються і поширюються наукові знання. Опускаючи всю послідовність змін в системі наукових комунікацій в еру інформаційних технологій, треба відзначити, що саме включення інтернету в комунікаційний процес призвело до зміни напряму документного потоку [5].

Інформаційне забезпечення – сукупність єдиної системи класифікації та кодування інформації, уніфікованих систем документації, схем інформаційних потоків, що циркулюють в організації, а також методологія побудови баз даних [6]. Інформаційне забезпечення є обов'язковим елементом автоматизованих інформаційних систем.

Автоматизованість є одним із параметрів техніко-технологічного забезпечення комунікаційного процесу, який характеризує наявність технічних засобів і програмних продуктів, призначених для одержання, оброблення, зберігання, використання і передавання інформації [7].

Отже, у підсумку можна зазначити про взаємозалежність складових організаційно-комунікаційного забезпечення управлінської діяльності. Значною проблемою в управлінській діяльності, особливо на рівні взаємодії окремих підрозділів та суб'єктів управління, є збір інформації, збереження її в базах даних для ефективного прийняття управлінських рішень. Акумуляування інформації, яка одержується з усіх рівнів управлінської діяльності, відбувається повільно, що значно погіршує рівень її актуальності, як наслідок ускладнює своєчасне прийняття рішень. Тому найбільшу увагу доцільно приділяти розбудови системи організаційно-комунікаційного забезпечення, яке повинно базуватися на передових інфокомунікаційних технологіях.

Список використаних джерел

1. Подольчак Н. Ю. Аудит і оцінювання управлінської діяльності: навч. посібник/ Н.Ю. Подольчак, В. Я. Карковська.- Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016.- 128 с.
2. Шеметов В. П. Менеджмент: управление организационными системами: учеб. пособие/ П.В. Шеметов, Л.Е. Чередникова, С.В. Петухова.- 4-е изд. стер.- М.: Издательство «Омега – Л», 2011.- 407 с.
3. Островерхова Г. В. Сутність та структура організаційного забезпечення / Г. В. Островерхова // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ» : зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2012. – № 6. – С. 59 – 67.
4. Демченко Г. В. Розвиток теоретичних засад організаційного забезпечення інноваційної діяльності підприємства [Текст] / Г. В. Демченко // Економічний аналіз: зб. наук. праць /Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 21. – № 2. – С. 63-68.
5. Цибулько Д. І., Фартушняк О. В. Обґрунтування організаційно-економічного забезпечення технічного переозброєння/ О.В. Фартушняк// Бізнесінформ.-Х.- 2015.- № 1.- С.274-278.
6. Информационные технологии и информационные системы [Электронный ресурс] – Режим доступа : <http://www.itstan.ru/it-i-is/informacionnoe-obespechenie-klassifikatory-metody-klassifikacii.html>.
7. Шпак Н.О. Основи комунікаційного менеджменту промислових підприємств.// Н.О. Шпак. – Львів: Вид-во Нац. Ун - ту «Львівська політехніка», 2011.- 328с.